

De Fransche Overheersching.

nemen en Napoleon berekende vrij baatzuchtig wat hij uit Holland trekken kon. De oudminister van Financiën Gogel had in de Parijsche commissie, van hier afgevaardigd ten einde den Keizer in alles wat ons land betrof voor te lichten, nog getracht de zaak te verzachten maar zijn pogingen bleven vruchteloos, nadat eenmaal de tierceering bij het decreet van 9 Juli 1810 in beginsel was uitgesproken *).

Het eigenlijk kapitaal der schuld bleef onaangetast, maar werd slechts voor een derde erkend zoodat de beurskoers toen tot op 11 à 12 % daalde. Door het tierceeringsbesluit werden niet alleen een groot aantal kleine kapitalisten geruïneerd, maar ook vele instellingen van kerkelijken en philanthropischen aard van een belangrijk deel hunner inkomsten beroofd. Zelfs de bekende Teylerstichting kwam dit op een jaarlijks verlies van ongeveer zeventienduizend gulden (minder aan interest) te staan †). Echter de toestand van 'slands geldmiddelen was van dien aard dat een ingrijpende maatregel noodig was; neemt men in aanmerking dat sedert anderhalf jaar geen rente was betaald kunnen worden, dan viel veel ter verdediging der tierceering te zeggen. Bij haar waren naam genoemd was zij een staatsbankroet, doch dat niet door Napoleon in het leven was ge-roepen, daar het feitelijk reeds bestond.

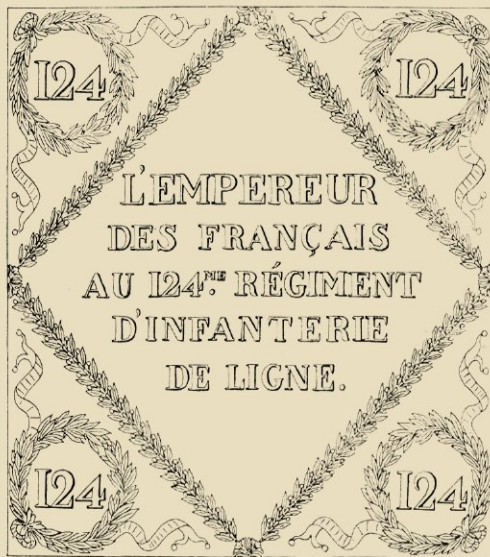
Nu bedroeg de Hollandsche staatsschuld, die bij decreet van 18 October 1810 moest ingeschreven worden in het Grootboek, en welke

voor het meerendeel de Hollandsche kapitalisten aanging, 1.224.836.326 gulden. Dit cijfer vereenigd met andere uitgezette kapitalen bracht het geheele vermogen der Hollanders op 1.528.411.464 gulden *). De fortuinen van talrijke ingezetenen werden in 1811 tot op een derde of nog sterker verminderd. Als bewijs van den achteruitgang daarvan dient, dat het vermogen van een aanzienlijk Amsterdamer, die stil leefde en niet speculeerde, op twee verschillende tijden opgemaakt, in 1796 bedroeg 2.800.000 en in 1811 een actief van 600.000 gulden aanwees †). Is dat niet een bijna een ongeloofelijk verschil?

De tweede maatregel was de invoering der door Koning Lodewijk nog altijd vermeden conscriptie. Voorheen was in den krijgsveld dienst altijd door vrijwillige dienstneming voorzien, terwijl de schutterij en de landstorm slechts dienden tot de plaatselijke handhaving der orde of verdediging van de landstreek die men bewoonde.

Zooals bekend is voerde, het eerste halfjaar der annexatie, maarschalk Oudinot hertog van Reg-

gio het opperbevel der troepenmacht waarmede hij den 4^{en} Juli Amsterdam was binnengerukt. Dit leger, het observatiekorps genoemd, had half October nog een aanzienlijke sterkte; met die der Hollandsche troepen vereenigd, vormde zij een strijdmacht van 837 officieren en 19.913 manschappen. Onder den maarschalk stonden de divisiecommandanten, de generaals Du Monceau, Molitor, Dessaix en Colbert welke weder over zeven brigades het bevel voerden §).

ADELAAR VAN HET 124STE REGIMENT INFANTERIE, DAT IN 1812 DOOR EEN FRAAIER MODEL WERD VERVANGEN.

*) De Bosch Kemper. Staatkundige Geschiedenis van Nederland. blz. 357.

†) De directeur van Teyler A. van Zeebergh aan Lebrun, 29 November 1811. Papieren Prins Stedehouder portefeuille No. 49. R.A.

*) D'Alphonse. Aperçu sur la Hollande, tome II. p. 989. R. A.

†) Het leven van Mr. D. J. van Lennep. III. blz. 318.

§) Papieren Prins Stedehouder Portefeuille No. 44 R. A.